

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2005/6200
Karar No : 2006/157

Davacılar : 1-Dr.Hans Riegel Vermögens-Verwaltungsgesellschaft
2-Paul Riegel Holding Verwaltungs GmbH

Vekilleri : Av. Refik N.Türkoğlu
Cumhuriyet Cad.141-147 K5 Elmadağ-İSTANBUL

Davalı : Rekabet Kurumu
Bilkent Plaza B 3 Blok Bilkent / ANKARA

İstemin Özeti : Dava, davacıların taraf olduğu, "Sermaye Payı Satış Sözleşmesine" menfi tespit verilmesi talebinin reddine, 2 yıl geçerli olacak şekilde düzenlenmesi halinde rekabet yasağının devralma işleminin yan sınırlaması olarak kabul edilmesine ve bu çerçevede sözleşmeye 4054 sayılı Kanunun 8. maddesi çerçevesinde menfi tespit belgesi verilmesine, söz konusu değişikliklerin 60 gün içerisinde yapılarak Rekabet Kurumu'na bildirilmesine ve bildirim yükümlülüğüne aykırı davranıldığı gerekçesiyle para cezası uygulanmasına ilişkin 08.07.2004 tarih ve 04-46/588-143 sayılı Rekabet Kurulu kararının; sermaye payı satış sözleşmesinin imzalanmasından yaklaşık 3 yıl sonra kötü niyetli olarak rekabet etme yasağının 2 yıla indirilmesinin talep edildiği, 15 yıllık sürenin şirketin tam anlamıyla kendilerine geçmesini sağlamak, hem de bu süre zarfında satıcıları piyasadan uzak tutmak için zorunlu olduğu öne sürülerek iptali istemiyle açılmıştır.

Savunmanın Özeti : Rekabet Kurulu'nun birleşme-devralmalarda yer alan rekabet yasaklarına ilişkin kararlarında know-how devrinin gerçekleşmediği, buna karşılık ticarî itibarın devredildiği durumlarda söz konusu yükümlülüğün yan sınırlama kabul edilebilmesi için 2 yıl ile sınırlandırılması gerektiği yönünde içtihat oluşturduğu, dava konusu olayda ilgili devir sözleşmesinde bulunan 15 yıllık "rekabet etme yasağı" düzenlemesinin yan sınırlama sayılabilecek nitelikte bir kısıtlama olmadığı, dolayısıyla sözleşmeye menfi tespit belgesi verilmemesi ve bildirim yükümlülüğünün yerine getirilmemesi nedeniyle davacılar hakkında oluşturulan cezalarda herhangi bir hukuka aykırılık bulunmadığı öne sürülerek davanın reddi gerektiği savunulmaktadır.

Danıştay Tetkik Hâkimi Erkan DEMİRTAŞ'ın Düşüncesi : 02.07.2005 günlü, 5388 sayılı Kanun'la 4054 sayılı Kanun'un 10. ve 16. maddelerinde değişiklik yapılarak, 4. madde kapsamına giren anlaşma, uyumlu eylem ve kararların bildirilmesi zorunluluğu ve bildirim yapılmaması nedeniyle idarî para cezası verilmesini öngören kuralların yürürlükten kaldırıldığı anlaşılmaktadır. Bu nedenle ihlâlin gerçekleştirildiği zaman yürürlükte bulunan kanun hükmü, anılan değişiklikle yürürlükten kaldırılarak idarî para cezasına konu edilen eylem rekabet ihlâli olmaktan çıkarıldığından, yeni hukuki duruma göre rekabet ihlâli olarak nitelendirilmesi mümkün olmayan bildirim yapılmaması eyleminden dolayı davacılar idarî para cezası verilmesine ilişkin Rekabet Kurulu kararında hukuka uygunluk bulunmamaktadır.

Açıklanan nedenle dava konusu işlemin davacıya idarî para cezası verilmesine yönelik kısmının iptali gerektiği, işlemin davacıların taraf olduğu, "Sermaye Payı Satış Sözleşmesine" menfi tespit verilmesi talebinin reddine, 2 yıl geçerli olacak şekilde

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2005/6200
Karar No : 2006/157

düzenlenmesi halinde rekabet yasağının devralma işleminin yan sınırlanması olarak kabul edilmesine ve bu çerçevede menfi tespit belgesi verilmesine, söz konusu değişikliklerin 60 gün içerisinde yapılarak Rekabet Kurumu'na bildirilmesine ilişkin kısmında; Sözleşmeyle, ticarî itibar devrinin gerçekleştiği, know-how devrinin gerçekleşmediği, devre konu faaliyetler için gerekli know-how'ın dünyada zaten alıcı Haribo tarafından oluşturulduğu ve temel gıda maddesi olmayan, eğlencelik ürün niteliğinde olan şekerleme sektöründe satıcıya olan müşteri bağımlılığının 15 yıl süreceğine ilişkin makul gerekçelerin de sunulmadığı anlaşıldığından, mevzuata aykırılık bulunmadığı davanın bu kısmının reddi gerektiği düşünülmektedir.

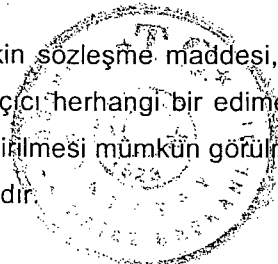
Danıştay Savcısı Gülen AYDINOĞLU'nun Düşüncesi : Dava, davacının taraf olduğu, "Sermaye Payı Satış Sözleşmesine" menfi tespit verilmesi talebinin reddine ve bildirim yükümlülüğüne aykırı davranıldığı gerekçesiyle para cezası uygulanmasına ilişkin 8.7.2004 tarih ve 04-46/588-143 sayılı Rekabet Kurulu kararının iptali istemiyle açılmıştır.

4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanununun 1. maddesinde, Kanunun amacının, mal ve hizmet piyasalarındaki rekabeti engelleyici, bozucu veya kısıtlayıcı anlaşma, karar ve uygulamaları ve piyasaya hakim olan teşebbüslerin bu hakimiyetlerini kötüye kullanmalarını önlemek, bunun için gerekli düzenleme ve denetlemeleri yaparak rekabetin korunmasını sağlamak olduğu belirtilmekte, 4. maddesinde rekabeti sınırlayıcı anlaşma, uyumlu eylem ve kararlara, 6. maddesinde hakim durumun kötüye kullanılmasına, 7.maddesinde ise birleşme ve devralmaya ilişkin hususların düzenlenmesine yer verilmektedir.

Aynı Kanununun 8.maddesi ile de, ilgili teşebbüs veya teşebbüs birliklerinin başvurusu üzerine Kurulun, elinde bulunan bilgiler çerçevesinde bir anlaşmanın, kararın, eylemin veya birleşme ve devralmasının bu Kanununun 4. 6. ve 7.maddelerine aykırı olmadığını gösteren bir menfi tespit belgesi verilebileceği hükme bağlanmaktadır.

Bakılan davada, davacı şirketler ile Pamir A.Ş. hissedarlar, arasında imzalanan "Sermaye Payı Satış Sözleşmesinin" 14.maddesinde yer alan ve satıcıların, tespit edilen son intikal gününden itibaren 15 yıl süreyle Pamir Gıda'nın şu ana kadar konu itibariyle faaliyet gösterdiği alanlarda bu şirketle dünya çapında hiçbir rekabete giremeyeceklerini, özellikle de rakip şirketlere dolaysız veya dolaylı olarak iştirak etmeyeceklerini, bir rakip şirketin hizmetine girmeyeceklerini veya bu tür bir şirketi, her ne şekilde olursa olsun dolaysız veya dolaylı olarak tavsiye ve edimleriyle teşvik etmeyeceklerini taahhüt edeceklerine ilişkin hüküm nedeniyle menfi tespit talebinin reddedilmesine, yine adı geçen Kanununun 10. maddesinde ifade edilen bildirim yükümlülüğünün yerine getirilmediği gerekçesiyle 16. madde hükmü uyarınca para cezası uygulanmasına karar verildiği dosyada mevcut bilgi ve belgelerin incelenmesinden anlaşılmıştır.

Görüldüğü gibi, rekabet yasağına ilişkin sözleşme maddesi, süre ve içerik itibariyle salt satıcılara rekabet etmeme, rekabete yol açıcı herhangi bir edime girmeme yükümlülüğü getirmekte, olağan yan sınırlama olarak nitelendirilmesi mümkün görülmeyen madde, objektiflik ve gereklilik kuralını aşar mahiyette bulunmaktadır.

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2005/6200
Karar No : 2006/157

Bu durumda, uyuşmazlık konusu "Sermaye Payı Satış Sözleşmesine" menfi tespit belgesi verilmesi talebinin reddine ve bildirim yükümlülüğünü yerine getirmediği açık olan davacılara para cezası uygulanmasına ilişkin Kurulu kararında mevzuata aykırılık bulunmamaktadır.

Açıklanan nedenlerle, davanın reddine karar verilmesinin uygun olacağı düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Danıştay Onüçüncü Dairesi'nce Tetkik Hâkiminin açıklamaları dinlendikten ve dosyadaki belgeler incelendikten sonra işin gereği görüldü:

Dava dosyasının incelenmesinden; davacılar ile Pamir A.Ş. hissedarları arasında 02.05.2001 tarihinde "Sermaye Payı Satış Sözleşmesi" imzalandığı, 22.05.2002 tarihinde de Sulh Protokolü imzalanmak suretiyle tarafların birbirlerinden herhangi bir alacak ya da taleplerinin bulunmadığının karara bağlandığı, satıcılardan Mehmet Kamil Özoflu'nun 28.01.2004 tarih ve 440 sayı ile Rekabet Kurulu kayıtlarına giren başvurusuyla 02.05.2001 tarihinde imzalanan "Sermaye Payı Satış Sözleşmesi"nin 14. maddesinde yer alan "15 yıl süreli rekabet etme yasağı"nın süre ve kapsadığı kişi, coğrafi alan ile faaliyet alanı itibariyle zorunlu, objektif ve makul bir sınırlama olmadığı yönünde itiraz edilerek, söz konusu yasağın 2 yıllı ve coğrafi alan olarak Türkiye sınırlarını kapsayacak şekilde sınırlandırılarak, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 8.maddesi çerçevesinde menfi tespit belgesi verilmesinin talep edildiği, anılan sözleşmenin 14. maddesinde yer alan "satıcıların, tespit edilen son intikal gününden itibaren 15 yıl süreyle Pamir Gıda'nın şu ana kadar konu itibariyle faaliyet gösterdiği alanlarda bu şirketle dünya çapında hiçbir rekabete giremeyeceklerini, özellikle de rakip şirketlere dolaysız veya dolaylı olarak iştirak etmeyeceklerini, bir rakip şirketin hizmetine girmeyeceklerini veya bu tür bir şirketi, her ne şekilde olursa olsun dolaysız veya dolaylı olarak tavsiye ve edimleriyle teşvik etmeyeceklerini taahhüt edeceklerine" ilişkin hüküm nedeniyle menfi tespit belgesi verilmesi talebinin reddedildiği, belirtilen anlaşma ve uygulamalara ilişkin olarak Kanun'un 10. maddesi ile öngörülmüş olan bir aylık süre içerisinde Kurul'a bildirim yükümlülüğü yerine getirilmediğinden Kanun'un 16.maddesinin 1(c) fıkrası uyarınca anlaşmanın taraflarına 2.970.794.000.-TL idarî para cezası verildiği, ayrıca anılan Kanunun 16. maddesinin 3. fıkrası uyarınca alıcı firmanın şirket müdürlerine, bu teşebbüslere verilecek cezanın yüzde onu oranında olmak üzere ayrı ayrı 297.079.400.-TL para cezası verildiği, "Sermaye Payı Satış Sözleşmesi"nin 14.maddesi ile getirilen rekabet yasağı süresinin satıcıların Pamir Gıda Sanayi A.Ş.'nin hissedarlığından ayrılmalarından itibaren 2 yıl geçerli olacak şekilde düzenlenmesi halinde rekabet yasağının devralma işleminin yan sınırlaması olarak kabul edilmesine ve bu çerçevede sözleşmeye 4054 sayılı Kanunun 8.maddesi çerçevesinde menfi tespit belgesi verilmesine, söz konusu değişikliklerin 60 gün içerisinde

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2005/6200
Karar No : 2006/157

yapılarak Rekabet Kurumu'na bildirilmesine; Kurul'ca gerekli görülen düzeltme yapılmadan uygulamaya devam edilmesi halinde haklarında soruşturma açılacağı ve aynı Kanun'un 16. ve 17.maddeleri uyarınca işlem yapılacağına bildirilmesine karar verildiği anlaşılmaktadır.

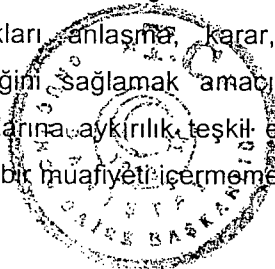
4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un "Yasaklanan Faaliyetler" başlıklı 4. maddesinde, belirli bir mal veya hizmet piyasasında doğrudan veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğuran yahut doğurabilecek nitelikte olan teşebbüsler arası anlaşmalar, uyumlu eylemler ve teşebbüs birliklerinin bu tür karar ve eylemlerinin hukuka aykırı ve yasak olduğu belirtildikten sonra bu hallere yer verilmiş, dava konusu işlemin tesis edildiği tarihte yürürlükte bulunan 10. maddesinin birinci fıkrasında ise, 4. madde kapsamına giren anlaşma, uyumlu eylem ve kararların yapıldıkları tarihten itibaren bir ay içinde Rekabet Kurulu'na bildirileceği, yine işlemin tesis edildiği tarihte yürürlükte bulunan Kanun'un 16/c bendi uyarınca da anlaşmaların süresi içinde bildirilmemesi halinde idarî para cezası verileceği hükme bağlanmıştır.

02.07.2005 tarihli, 5388 sayılı Kanun'la 4054 sayılı Kanun'un 10. ve 16. maddelerinde değişiklik yapılarak, 4. madde kapsamına giren anlaşma, uyumlu eylem ve kararların bildirilmesi zorunluluğu ve bildirim yapılmaması nedeniyle idarî para cezası verilmesini öngören kuralların yürürlükten kaldırılması sonucu idarî para cezasına konu olan eylem rekabet ihlâli olmaktan çıkarılmıştır. İdarî para cezalarında, ceza verilmesinin dayanağı kuralın yürürlükten kaldırılması veya lehe düzenleme yapılması yoluyla ortaya çıkan yeni hukukî durumun dikkate alınması gerekmektedir.

Bu itibarla dava konusu Rekabet Kurulu Kararı'nın, yeni hukukî duruma göre rekabet ihlâli olarak nitelendirilmesi mümkün olmayan, bildirim yapılmaması eyleminden dolayı davacıya idarî para cezası verilmesine ilişkin kısmında hukuka uygunluk bulunmamaktadır.

Dava konusu işlemin diğer kısmına gelince; 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un "Menfi Tespit" başlıklı 8. maddesinde; ilgili teşebbüs veya teşebbüs birliklerinin başvurusu üzerine Kurul'un, elinde bulunan bilgiler çerçevesinde bir anlaşmanın, kararın, eylemin veya birleşme ve devralmanın bu Kanun'un 4., 6. ve 7. maddelerine aykırı olmadığını gösteren bir menfi tespit belgesi verebileceği, 9. maddesinde Kurulun, ihbar, şikâyet ya da Bakanlığın talebi üzerine veya resen bu Kanunun 4, 6 ve 7 nci maddelerinin ihlâl edildiğini tespit ederse ilgili teşebbüs birliklerine bu Kanunun Dördüncü kısmında belirlenen hükümler çerçevesinde, rekabetin tesisi ve ihlâlden önceki durumun korunması için yerine getirilmesi ya da kaçınılması gereken davranışları kapsayan bir kararı bildirileceği düzenlenmiştir.

Madde hükmünün gerekçesinde de belirtildiği üzere menfi tespit belgesi, teşebbüsler ve teşebbüs birliklerinin yaptıkları anlaşma, karar, uyumlu eylem veya yoğunlaşmaların yasal belirliliğini ve güvenliğini sağlamak amacıyla Rekabet Kurulu'na başvurarak yaptıkları işlemlerin rekabet kurallarına aykırılık teşkil etmediğine dair aldıkları belge niteliğinde olup, 5. maddede düzenlenen bir muafiyet içermemesi itibariyle yasanın 4, 6

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2005/6200
Karar No : 2006/157

ve 7. maddelerine aykırı bir durumun varlığında, verilmesine olanak bulunmamaktadır.

Olayda, satıcılardan Mehmet Kamil Özoflu'nun 28.01.2004 tarih ve 440 sayı ile Rekabet Kurulu kayıtlarına giren başvurusuyla 02.05.2001 tarihinde imzalanan "Sermaye Payı Satış Sözleşmesi"nin 14. maddesinde yer alan "15 yıl süreli rekabet etme yasağı"nın süre ve kapsadığı kişi, coğrafi alan ile faaliyet alanı itibariyle zorunlu, objektif ve makul bir sınırlama olmadığı yönünde itiraz edilerek, söz konusu yasağın 2 yıllı ve coğrafi alan olarak Türkiye sınırlarını kapsayacak şekilde sınırlandırılarak, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 8.maddesi çerçevesinde menfi tespit belgesi verilmesinin talep edildiği, anılan sözleşmenin 14. maddesinde yer alan hüküm nedeniyle menfi tespit belgesi verilmesi talebinin reddedildiği anlaşıldığından, Kanunun amacı mal ve hizmet piyasasındaki rekabetin korunmasını sağlamak, rekabeti engelleyici, bozucu veya kısıtlayıcı anlaşma, karar ve uygulamaları önlemek olduğuna göre, şirket devralmalarında alıcı ve satıcı arasındaki rekabet yasağına ilişkin bir anlaşmanın rekabeti engellemesi itibariyle kanuna aykırılık teşkil edeceği tabiidir. Ancak alıcı ile satıcının aynı pazarda rakip olarak kalması halinde devredilen işletme hakkında ayrıntılı bilgiye sahip satıcının eski müşterilerini kolayca kazanıp alıcıyı pazar dışına itebileceği, böylece sonuç olarak rekabetin ortadan kalkacağı nedeniyle, işlemin istenen etkiyi yaratmasını sağlamaya yönelik olarak belli sınırlar içinde rekabet yasağı getirmek rekabetin korunmasını sağlamak için gerekli olabilir. Ancak rekabet açısından yararlı sonuçların elde edilmesi için rekabet yasağı, devralmanın yaşama geçirilmesi için gerekli ve aynı zamanda süre ile kapsam yönüyle işlemin amacıyla sınırlı olmalıdır. Böyle bir yan sınırlama ile, satıcıya karşı korunan alıcı pazarda tutunabilecek, ancak rekabet yasağı uzun vadede rakip sayısının artması sonucunu doğuracaktır.

Uyuşmazlık konusu olayda, 02.05.2001 tarihinde imzalanan Sermaye Payı Satış Sözleşmesiyle, ticarî itibar devrinin gerçekleştiği, know-how devrinin gerçekleşmediği, kaldı ki, devre konu faaliyetler için gerekli know-how'ın dünya çapında yumuşak ve jel şeker sektörünün lider üreticisi olan alıcı Haribo tarafından oluşturulduğu ve temel gıda maddesi olmayan, eğlencelik ürün niteliğinde olan şekerleme sektöründe satıcıya olan müşteri bağımlılığının 15 yıl süreceğine ilişkin makul gerekçelerin de sunulmadığı anlaşıldığından, Kurul kararının 15 yıl süre ile rekabet yasağı getiren "Sermaye Payı Satış Sözleşmesine" menfi tespit belgesi verilmesi talebinin reddine, 2 yıl geçerli olacak şekilde düzenlenmesi halinde rekabet yasağının devralma işleminin yan sınırlanması olarak kabul edilmesine ve bu çerçevede menfi tespit belgesi verilmesine, söz konusu değişikliklerin 60 gün içerisinde yapılarak Rekabet Kurumu'na bildirilmesine ilişkin kısımda mevzuata aykırılık bulunmamaktadır.

Açıklanan nedenlerle, 8.7.2004 tarih ve 04.46/588-143 sayılı Rekabet Kurulu kararının davacılara idarî para cezası verilmesine ilişkin kısmının iptaline, davacıların taraf olduğu, "Sermaye Payı Satış Sözleşmesine" menfi tespit verilmesi talebinin reddine, 2 yıl geçerli olacak şekilde düzenlenmesi halinde rekabet yasağının devralma işleminin yan

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2005/6200
Karar No : 2006/157

sınırlanması olarak kabul edilmesine ve bu çerçevede menfi tespit belgesi verilmesine, söz konusu değişikliklerin 60 gün içerisinde yapılarak Rekabet Kurumu'na bildirilmesine ilişkin kısmına yönelik olarak davanın reddine, aşağıda dökümü yapılan 57,90 YTL. yargılama giderinin, dava; kısmen ret ve kısmen iptal ile sonuçlandığından 28,95 YTL.'sının davacı üzerinde bırakılmasına, 28,95 YTL.'sının davalı idareden alınarak davacıya verilmesine, yürürlükte bulunan Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uyarınca 400,00 YTL avukatlık ücretinin de davalı idareden alınarak davacı vekiline verilmesine, artan 34,00 YTL posta ücretinin istemi halinde davacıya iadesine, 18.01.2006 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye	Üye
Faruk	Z.Ayla	Ali	Orhun	Zümrüt
ÖZTÜRK	PERKTAŞ	ÖZTÜRK	YET	ÖDEN

YARGILAMA GİDERLERİ:

Yargı Harçları : 41,90 YTL

Posta Gideri : 16,00 YTL

TOPLAM : 57,90 YTL

